

Schoolomgeving

Agnieszka Stelling

12 november 2019

Ongevallen met kinderen

- 19 verkeersdoden in de leeftijdscategorie 0-11 jaar (in 2017)
- Gemiddeld 6 dodelijke slachtoffers onder kinderen van 5 t/m 11 jaar (2014-2016)
- 6% van slachtoffers die 2017 die in het ziekenhuis werden opgenomen als gevolg van een verkeersongeval waren kinderen van 0 t/m 14 jaar
- Onbekend hoeveel ongevallen in de directe schoolomgeving plaatsvinden

Kwetsbare verkeersdeelnemers

- Cognitieve, perceptuele en motorische ontwikkeling
- Lastige aspecten:
 - Tot 7 jaar: in een ander verplaatsen, oorzaak en gevolg, op en afstappen, balans houden terwijl ze de hand uitsteken
 - Tot 10 jaar: snelheid inschatten
 - Einde basisschool: complexe situaties (gevaarherkenning, voorrang)
 - Risicogedrag in de pubertijd
- Vervoerswijzen: lopen of op de fiets
- Lengte van kinderen

Potentiele gevaren in de basisschoolomgeving

- Hevige en korte verkeerspieken
- Intensieve menging van snel- en langzaam verkeer binnen beperkte ruimte
 - voetgangers, fietsers, auto's, volwassenen en kinderen komen tegelijk
 - kans op conflicten

Verkeersveiligheid rondom scholen

- Weinig bekend over de Nederlandse situatie
- Buitenlands onderzoek geeft geen eenduidig beeld:
 - Meer ongevallen gevonden gedurende de schoolspits dan op andere momenten
 - Meer ongevallen in de directe omgeving van school gevonden in sommige studies, maar niet in andere studies

Met de auto of op de fiets?

- Met de auto: vele malen veiliger voor kinderen
 - goede bescherming
- Op de fiets (of lopen): kinderen leren en oefenen vaardigheden die nodig zijn om veilig aan het verkeer deel te nemen
- Het opdoen van ervaring in het verkeer is erg belangrijk:
 - hoe jonger begonnen met fietsen, hoe beter de fietsvaardigheden op latere leeftijd
 - oefenen kan het natuurlijke proces van bepaalde ontwikkelingen te versnellen
 - aanpassing aan de leeftijd en ervaring

Steeds vaker met de auto naar school gebracht?

Onderzoek	Zelfstandig			Begeleid			Overig
	Voet	Fiets	Auto	Voet	Fiets	Auto	
VanderHouwen, Goossen & Veling (2002) [26]	15%	21%	3%	18%	28%	15%	3%
Hoekstra, Mesken & Vlakveld (2010) [27]	15%	20%	3%	16%	27%	12%	10%
Hoekstra & Mesken (2010) [28]	12%	20%	3%	23%	25%	15%	5%
Metz & De Haan (2013) [24]	14%	17%	3%	16%	20%	30%	3%
XTNT (2014)* [25]	8%	16%	3%	13%	22%	12%	1%

Met de auto naar school: motieven

- Het gevoel van onveiligheid bij ouders,
 - subjectieve onveiligheid ≠ niet altijd objectieve onveiligheid
- Afstand naar school
- Waardigheden en kennis van het kind
- Wijze waarop de ouder naar het werk gaat

Schoolzones

- Opvallende, direct herkenbare inrichting van de straat
- Buitenlands onderzoek - vermindering rij snelheden door:
 - een verlaging van snelheidslimiet
 - snelheidsdisplays
 - aanwezigheid oversteekplaatsen en opvallende schoolgebouwen

Andere mogelijke maatregelen

- Handhaving
- Educatie
- Verkeerbrigadiers

de verkeersbrigadier

SWOV

**Dank
voor uw
aandacht!**

agnieszka.stelling@swov.nl

swov.nl

Richtlijnen schoolomgeving

- Schoolomgeving permanent of tijdelijk autovrij
- Inrijverbod voor vrachtwagens
- Schoolerf
- Onbelemmerd uitzicht voor kinderen

Er is nog weinig wetenschappelijke onderbouwing voor de effectiviteit van deze richtlijnen